

Vanliga frågor och svar

Här har vi samlat frågor och svar från digitala frågestunder om utlysningen "Systemdemonstrator för nyttiggörande av vårdens och omsorgens data"

Frågor om systemdemonstratorer inom hälsodata

Fråga: Vad menar ni med data från vård och omsorg”?

Svar:

- Personuppgifter som behandlas av vårdgivare inom hälso- och sjukvård i Sverige och som regleras av patientdatalagen (PDL)
- Används för vård av patienter, administration, uppföljning, planering, kvalitetssäkring och statistik
- Kan kombineras med andra datakällor

Fråga: Varifrån kommer begreppet systemdemonstrator ursprungligen?

Svar: Det har växt fram som ett nytt sätt för att demonstrera innovation på systemnivå. En förebild har varit Climate KICs arbete med så kallade "Deep demonstrators", där de försöker åstadkomma systemförändring genom storskaliga projekt. Enligt utlysningstexten är syftet med en systemdemonstrator "...att åstadkomma en hållbar systemomställning. En systemdemonstrator visar vägen för – demonstrerar – hur en kombination av strategiskt utvalda innovativa lösningar med hög mognadsgrad tillsammans kan förändra ett system".

Fråga: Vad är den tänkta skalan för systemet? Vad menas med storskalig?

Svar: Enligt utlysningstexten så räknar Vinnova med att en systemdemonstrator är en "storskalig, långsiktig och ambitiös satsning med målsättningen att kunskap och lösningar i förlängningen skalas upp och sprids nationellt och/eller internationellt". Då behövs ett systemperspektiv med en bredd av aktörer och möjlighet att kunna skala upp.

Fråga: Finns det något krav på volym när det gäller exempelvis antal patienter eller testpersoner?

Svar: Nej, det beror på vad systemdemonstratorn handlar om, men de ska vara ambitiösa och skalbara nationellt och/eller internationellt.

Fråga: Vi har ett initiativ där vi försöker få innovatörer att kunna använda ett innovationssystem med en plattform, användning av hälsodata, forskning osv. Kan det vara en systemdemonstrator?

Svar: En systemdemonstrator ska utveckla och texta skalbara lösningar för förbättrade hälsoutfall och bred samhällsnytta, så om ni kan demonstrera en sådan lösning kring hälsodata i verklig miljö så går det bra. Däremot är inte en innovationsplattform i sig någon systemdemonstrator i denna utlysning.

En systemdemonstrator ska utformas och genomföras med tydliga målsättningar, leveranser och ett systemperspektiv som adresserar följande fem dimensioner: 1. Teknik, produkter och processer, 2. Affärsmodeller, investeringar och upphandling, 3. Policy och regelverk, 4. Beteende, kultur och värderingar, 5. Infrastruktur.

Fråga: Det är stort att ändra på ett helt system – till exempel ur leverantörsperspektivet – är projektet kopplat till regulatoriska myndigheter?

Svar: Ja, det är svårt att ändra på hela system. Vi hoppas att å ena sidan kunna visa på vilka lösningar som faktiskt går att göra idag inom nuvarande lagrum – å andra sidan kan systemdemonstratorerna bidra till och påvisa behoven av förändring av reglerna. Vi hoppas också att myndigheter kommer att bidra i systemdemonstratorerna.

Frågor om aktörer

Fråga: Kan det vara både en offentlig och en privat aktör inom hälso- och sjukvården/omsorgen?

Svar: Ja.

Fråga: Inkluderas socialtjänstens alla verksamhetsområden i ”omsorg”?

Svar: Ja.

Fråga: Kan en region representera hälso- och sjukvården i ett projekt?

Svar: Ja.

Fråga: Kan en och samma organisation söka i fler än en projektsökan?

Svar: Ja, det finns inget formellt hinder.

Fråga: Konstellationerna kan komma att ändras över tid – hur rigida är Vinnova i den här utlysningen?

Svar: Det går att lägga till nya projektparter över tid, vi är medvetna om att projektet kan förändras över tid.

Fråga: Kan koordinatören vara ett konsultföretag?

Svar: Koordinator definieras i [Vinnovas allmänna villkor för bidrag](#)

Den projektpart som samordnar projektet, mottar Vinnovas utbetalning av bidrag och som i övrigt har särskilda åtaganden enligt § 1.6.

Frågor om finansiering

Fråga: Hur ser kraven på medfinansiering ut?

Svar: Icke ekonomiska verksamheter kan söka 100%. Organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet kan söka mellan 50–70% beroende på storlek. Bidrag kommer också att beviljas som stöd av mindre betydelse (de minimis-stöd) dvs 100%. Läs mer i [Regler för statligt stöd](#)

Fråga: Hur fungerar de minimis?

Svar: Företag som söker "Stöd av mindre betydelse" måste med ansökan bifoga ett intyg att man uppfyller kraven för detta. Hämta blankett på [Regler för statligt stöd](#).

Maximalt tillåtet stöd av mindre betydelse är 200 000 euro per mottagare under de tre senaste beskattningsåren. För att räkna ut det högsta tillåtna stödet ska alla bidrag som beviljats enligt förordningen om stöd av mindre betydelse läggas ihop. I denna beräkning ska även bidrag till andra delar av koncernen räknas med. Har du fått stöd enligt GBER ska du däremot inte räkna med det här.

Exempel: Om ett företag fått stöd om 50 000 euro första året kan vi som mest bevilja 150 000 euro andra året. Tredje året kan då samma företag inte få något stöd av mindre betydelse. Fjärde året kan vi bevilja 50 000 euro. Om du som bidragsmottagare ingår i en koncern, behöver du lägga in allt stöd av mindre betydelse inom koncernen.

Fråga: Medfinansiering – är det 50% medfinansiering som krävs?

Svar: Nej, i denna utlysning har vi inget generellt krav på medfinansiering på projektnivå. Vinnova följer reglerna om statsstöd. För att ta reda på vad som gäller just ert projekt läs mer i [utlysningstexten](#) och i [Vinnovas allmänna villkor för bidrag](#).

Fråga: Kan utländska företag söka?

Svar: Internationella parter kan bidra till projektet men endast organisationer som har filial eller driftställe i Sverige kan finansieras av Vinnova. Läs mer i [Vinnovas allmänna villkor för bidrag](#).

Fråga: Vilka kostnader är tillåtna att ta upp i samband med en workshop?

Svar: Om projektet arrangerar en workshop är det tillåtet att ta upp kostnader för lokal, mat/fika med mera som är nödvändiga för att workshopen ska kunna genomföras.

Fråga: Är det ok att betala resan för en organisation som ej är projektdeltagare för att denne ska medverka på workshop?

Svar: Ja, denna kostnad kan ligga inom projektets resebudget, kostnaden ska vara skälig.

Obs! Resekostnader i projekt ska också tas upp och redovisas under övriga direkta kostnader. Resor ska begränsas till sådana som är nödvändiga för att genomföra projektet och där det är möjligt ska s.k. resefria (digitala) möten prioriteras. Möten bör planeras klimatsmart och i möjligaste mån ska resor göras med miljövänligt transportsätt. Som huvudregel gäller att projektdeltagare ska följa den egna organisationens mötes- och resepolicy. Även övriga policys och riktlinjer ska följas och generellt gäller att hänsyn ska tas till aktivitetens miljö- och klimatpåverkan

Fråga: Räknas patientorganisationer som idéburen sektor?

Svar: Ja, dock är det bra att veta att även om organisationen definieras som idéburen sektor kan den bedriva ekonomisk verksamhet och om organisationen vill söka 100 % bidrag kan man lämna in intyg om så kallet "de minimis". Viktigt att den bifogas till ansökan vid ansökningstillfället. Läs mer här: [Regler för bidrag | Statligt stöd till ekonomisk verksamhet | Vinnova](#)

Reglerna om statligt stöd gäller endast om bidragsmottagaren är ett företag. I reglerna definieras företag som organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet. Definitionen är alltså inte beroende av företagets rättsliga ställning eller hur företaget finansierats.

EU-domstolen har slagit fast att all verksamhet som går ut på att erbjuda varor och tjänster på en marknad utgör ekonomisk verksamhet. Det är alltså inte företagets form, vinstsyfte, ägare, ersättningar eller medlemsavgifter som är avgörande. Det betyder att även icke-vinstdrivande organisationer kan klassas som ekonomiska verksamheter om de erbjuder varor och tjänster på en marknad.

Frågor om regelverk

Fråga: Ska det vara så pass innovativt att de går utanför lagens ramar, eller ska det vara tillräckligt rimligt för att gå och göra enligt reglerna.

Svar: En systemdemonstrator ska följa de regelverk som finns, eftersom den ska demonstrera en ny lösning i verkligheten. Demonstrationen kan testa framtida lösningar och visa på mervärde, men inom det nuvarande legala ramverket. Att aktivt arbeta med de legala utmaningarna och behoven är viktigt för skalbarheten och långsiktigheten i projekten.

Fråga: Systemperspektivet – om medicinska devices ingår i det system man tänker sig – hur ska man då kunna testa?

Svar: En systemdemonstrator är tänkt att testa mogna lösningar i verklig miljö, eller så nära som möjligt i det systemet man arbetar med. Om en ny produkt testas så behöver tillstånd och godkännanden av olika slag vara på plats och regelverk följas.

Frågor om bedömning

Fråga: Hur är hälso- och sjukvården representerad vid bedömning av projekten?

Svar: Ja. En bredd av bedömare finns med i bedömningen av ansökningarna, och där ingår även hälso- och sjukvården.

Fråga: Finns det en minimistorlek på företaget som kan vara med?

Svar: Nej, det finns inte några sådana krav på storlek. Bedömningen utgår från bedömningskriterierna i utlysningstexten.

Fråga: Blir vi som litet bolag diskvalificerade för att vi är ett litet bolag? Är det bättre om man har en större aktör som söker?

Svar: Det spelar ingen roll om företaget är litet eller stort, det beror på hur man lägger upp sitt projekt som helhet.

Fråga: Är det möjligt att få en bedömning av sin idé på förhand.

Svar: Vinnovas handläggare kan svara på frågor om utlysningen, men kan inte ge någon förhandsbedömning. Det är externa experter som granskar och bedömer ansökningarna utifrån bedömningskriterierna i utlysningstexten.